

ระดับการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังเมือง อำเภอลาดยาว
จังหวัดนครสวรรค์

The level of the introduction of the sufficiency economy philosophy
to be applied in the lives of people in the Wang Muang Subdistrict
Administrative Organization, Lat Yao District, NakhonSawan Province

จิณวัตร ตันจิรวัฒนา¹, นิพนธ์ ศศิธรเสาวภา²

jinnawat Tanjirawatana¹, Nipon Sasithornsawapa²

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา^{1,2}

Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand^{1,2}

Email: phortchana.j@gmail.com¹

Received: 2021-03-06; Revised: 2021-03-24; Accepted: 2021-03-29

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังเมือง อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังเมือง อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 353 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31-40 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี อาชีพทำงานบริษัทและมีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้ ลำดับแรก ด้านเงื่อนไขคุณธรรม รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีเหตุผล ด้านเงื่อนไขความรู้ ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี และด้านความพอประมาณ ตามลำดับ

คำสำคัญ: ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, การประยุกต์, การดำเนินชีวิต

Abstract

The purpose of this research was to study the level of the introduction of the sufficiency economy philosophy to be applied in the lives of people in the Wang Muang Subdistrict Administrative Organization, Lat Yao District, NakhonSawan Province. The sample group is 353 people in the Wang Muang Subdistrict Administrative Organization, Lat Yao District, NakhonSawan Province. The instrument used in the data collection was a questionnaire. The statistics used in data analysis are frequency, percentage, mean and standard deviation. The result of the research showed that most of the samples were female. They are 31-40 years old. Their education level is a bachelor's degree. They make a career as a company work. Their monthly income is 10,001 - 20,000 baht. The introduction of the sufficiency economy philosophy to be applied in the lives of people in the Wang Muang Subdistrict Administrative Organization in overall picture is at a good level. If considering in each aspect, it was found that all aspects are at a good level which can be ordered according to the mean, ie the first is the moral condition, followed by reasoning, knowledge conditions, good immunity and moderateness, respectively.

Keywords: Philosophy of sufficiency economy, application, life.

บทนำ

การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมามุ่งเน้นความเจริญทางเศรษฐกิจ (Economic Growth) มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านอุตสาหกรรมภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) มีการเคลื่อนไหวเพิ่มขึ้นทั้งด้านเทคโนโลยี ด้านการเงิน ด้านการค้าและความรู้ คงคุณค่าอุดมการณ์ สิ่งที่สำคัญ คือ แรงผลักดันที่ทำให้กระแสโลกาภิวัตน์มีอิทธิพลมาก ซึ่งมาจากการค้าขายสินค้าและบริการ อันดับสอง คือ แรงจากการเดินทางท่องเที่ยว และสุดท้าย คือ การศึกษาผลกระทบจากโลกาภิวัตน์ทำให้ประเทศที่อ่อนแอกว่าหรือประเทศที่ไม่ได้เตรียมตัว ประเทศที่ไม่ได้สร้างภูมิคุ้มกันไว้ก็จะถูกกระทบมาก ถ้าประเทศไหนเข้มแข็งก็ถูกกระทบน้อย ทำให้คนไทยหลงคิดว่าการพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและความเป็นอยู่เดิม ทำให้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจในปี 2540 ขยายวงกว้างในภูมิภาคเอเชีย (ณัฐวุฒิ บำรุงแจ่ม, 2550)

เมื่อประเทศไทยต้องประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจในช่วงปี 2539 - 2541 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานและชี้แนะแนวทางในการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยในเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางแก้ไข โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรมประกอบการวางแผนการตัดสินใจและการกระทำ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลางและการพัฒนาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน เพื่อให้ประชาชนชาวไทยรอดพ้นจากปัญหาดังกล่าว และสามารถดำรงชีวิตอย่างไม่เดือดร้อน (ณัฐวุฒิ บำรุงแจ่ม, 2550) ประเทศไทยจึงได้ปรับทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) ได้อัญเชิญปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปเป็นพื้นฐานและแนวทางในการดำเนินชีวิตในด้านต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การ

พัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน มุ่งยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ปฏิบัติตนให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ยังคงนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นปรัชญานำทาง ซึ่งเน้นการพัฒนาที่ยึดมั่นในทางสายกลาง ความพอเพียง ความมีเหตุมีผลในการดำเนินชีวิต และการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวควบคู่ไปกับการเสริมสร้างความรู้คู่กับคุณธรรม จนกระทั่งการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ทุกภาคส่วนในสังคมไทยเห็นพ้องร่วมกันน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อมุ่งให้เกิดภูมิคุ้มกันและมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม เพื่อให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555)

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตและวิถีปฏิบัติที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี และได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ตลอดจนใช้ความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตการป้องกันให้รอดพ้นจากวิกฤต และให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550)

ลักษณะภูมิประเทศพื้นที่ตำบลวังเมือง เป็นที่ราบลุ่มพื้นที่ป่าไม้อุดมสมบูรณ์สภาพพื้นดินเป็นดินจืดและดินปนดินทราย พื้นที่ไม้อุ่มน้ำผิวดินได้ อาชีพในตำบลประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมในด้านการทำนา ทำไร่ ทำสวน 16,821 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 94 ของพื้นที่ทั้งหมดของตำบล มีการเพาะเลี้ยงน้ำจืดและเลี้ยงปศุสัตว์และสัตว์ปีก ชาวบ้านตำบลวังเมือง มีวิถีชีวิตแบบชนบทอยู่แบบเรียบง่าย มีการพึ่งพาอาศัยเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ อยู่กันเหมือนเครือญาติ มีศาสนาเป็นหลักยึดเหนี่ยวจิตใจของชาวบ้านในตำบล และมีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ดังนั้น ผู้วิจัยสนใจศึกษาถึงระดับการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังเมือง อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อให้ประชาชนสามารถนำเอาหลักการดังกล่าวไปใช้ในการปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเสนอแนะทางการนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังเมืองและนำเสนอแนะทางการส่งเสริมและเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่ภาคประชาชนเพื่อให้สามารถนำหลัก ปรัชญาดังกล่าวไปใช้ในการปฏิบัติอันจะนำมาซึ่งการพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังเมือง อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์

การทบทวนวรรณกรรม

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทาน พระราชดำรัส พระบรมโฆษาทเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงไว้หลายครั้งและหลายวาระ เพื่อให้ประชาชนได้มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้และสามารถนำไปปฏิบัติและขยายผลอย่างถูกต้อง ก่อเกิดประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ทรงปรับปรุงพระราชทานเป็นที่มาของนิยาม “3 ห่วง 2 เงื่อนไข” ที่คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นำมาใช้ในการรณรงค์เผยแพร่ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วยความ “พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน” บนเงื่อนไข “ความรู้” และ “คุณธรรม” (สำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2560)

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ความจำเป็นและเหมาะสมกับฐานะของตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป และต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลักศีลธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมที่ดีงาม คิดถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง อย่างถ่วงถ่วง โดยคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันที่

เงื่อนไขความรู้ คือ มีความรอบรู้เกี่ยวกับ วิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นตอนปฏิบัติ

เงื่อนไขคุณธรรม คือ มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

รูปที่ 1 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กิตติพร ปทุมทอง (2550) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บมจ. ธนาคารกสิกรไทยสาขาในสังกัดเขตการบริการและการขาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตในการ

ทำงาน และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและคุณภาพชีวิตในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านความรู้ และด้านคุณธรรมอยู่ในระดับมาก ด้านความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสัมพันธ์ภายในองค์กรอยู่ในระดับมาก ด้านค่าตอบแทน ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน ด้านความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในงาน และด้านการตอบสนองสังคมอยู่ในระดับปานกลาง และรัฐพงศ์ บุญญานุวัตร (2554) ได้ศึกษาการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบการศึกษาพบว่า ระดับการปฏิบัติของประชาชนทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ด้านด้านการมีเหตุผล ด้านความพอประมาณ ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ตามลำดับ

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตประชากร คือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังเมือง อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ โดยมีประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 353 คน โดยคำนวณหาค่าขนาดตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ค่าความเชื่อมั่น 95 % เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970)

2. ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเมือง ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน เงินได้รายเดือน

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ การน้อมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังเมือง ประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาระดับการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังเมือง อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

ประชากรในการวิจัย คือ ประชาชนที่อยู่ในตำบลวังเมืองซึ่งจำแนกได้ 10 หมู่บ้าน มีจำนวนครัวเรือน 951 ครัวเรือนมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 3,119 คน (กรมการปกครอง, 2560)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อยู่ในตำบลวังเมือง จำนวน 353 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยทำการคำนวณหาค่าขนาดตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ค่าความเชื่อมั่น 95 % เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) เนื่องด้วยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความแตกต่างกันในด้านระดับตำแหน่ง ดังนั้นผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่มตามสัดส่วน (Proportion cluster random Sampling) โดยคำนวณสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากสูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2} = \frac{3,119}{1 + 3,119(0.05)^2} \approx 353$$

กำหนดให้ n คือ จำนวนประชากรทั้งหมด

N คือ ขนาดของประชากรซึ่งแทนด้วยตัวเลขของจำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลวังเมือง เมื่อปี พ.ศ. 2560 ซึ่งมี จำนวน 3,119 คน

e คือ ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง ในที่นี้ให้ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 สัดส่วนความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากกรอบแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับ การศึกษา ตำแหน่งงาน

ส่วนที่ 2 ระดับการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังเมือง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของไลเคิร์ท (Likert) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมี เหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านความรู้ และด้านคุณธรรม

ส่วนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ โดยเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) เพื่อให้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมจากคำถามที่ผู้ศึกษาได้กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนแล้ว นำมาลงรหัสเลข (Code) ตามเกณฑ์ของเครื่องมือแต่ละส่วนแล้ว มาบันทึกลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อประมวลผลข้อมูล ที่ได้จัดเก็บและคำนวณหาค่าทางสถิติได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำผล ที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามวิจัยและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยนำเสนอผลในรูปแบบตารางประกอบความ เรียงและนำผลการศึกษาที่วิเคราะห์ได้มาสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและเขียนข้อเสนอแนะ การวิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open ended) โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังเมือง อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์

การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมา ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านความพอประมาณ	4.24	0.379	มาก
2. ด้านการมีเหตุผล	4.32	0.360	มาก
3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี	4.28	0.349	มาก

การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมา ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4. ด้านเงื่อนไขความรู้	4.33	0.489	มาก
5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	4.40	0.942	มาก
ภาพรวม	4.31	0.270	มาก

การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังเมือง อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.270) หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ลำดับแรก ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.942) ด้านเงื่อนไขความรู้ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.489) ด้านการมีเหตุผล ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.360) ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.349) ตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้าย ด้านความพอประมาณ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.379)

อภิปรายผล

จากข้อค้นพบที่ว่า ระดับการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังเมือง อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน ซึ่งได้แก่ ภาพรวมด้านความพอประมาณ ด้านการมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม ตามลำดับ มีระดับการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังเมือง อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมและประชาชนได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ อาทิเช่น การดำรงชีวิตด้วยปัจจัยสี่ได้พอเพียง พอเหมาะกับความต้องการและเหมาะสมกับฐานะตน มีการเก็บออมรายได้ส่วนหนึ่งไว้เพื่อใช้ในยามจำเป็นและมีการทำบันทึกรายรับ-รายจ่าย ซึ่งสอดคล้องกับพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงเน้นความหมายของการพอมี พอกิน ซึ่งปรากฏอีกครั้งในพระราชดำรัสเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ 4 ธันวาคม 2517 ณ ศาลาดุสิดาลัย พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต มีข้อความบางตอนดังนี้ “...คนอื่นว่าอย่างไรก็ช่างเขา จะว่าเมืองไทยล้ำสมัย ว่าเมืองไทยเชย ว่าเมืองไทยไม่มีสิ่งที่สมัยใหม่ แต่เราอยู่อย่างพอกินพอใช้และขอให้ทุกคนมีความปรารถนาที่จะให้เมืองไทยพอกิน มีความสงบ ช่วยกันรักษาส่วนรวมให้อยู่ดีกินดีพอสมควร ขออย่าสมควรถูกอยู่พอกิน มีความสงบไม่ให้อื่นมาแบ่งคุณสมบัตินี้จากเราไปได้...” (รังสรรค์ มณีรัตน์, 2553) เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2540 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง มีข้อความบางประการดังนี้ “...เศรษฐกิจแบบค้าขายภาษาฝรั่งเข้าเรียกว่า Trade Economy ไม่ใช่แบบพอเพียง ซึ่งฝรั่งเรียกว่า Self-Sufficient Economy ถ้าเราทำแบบที่ไทยทำได้ คือ เศรษฐกิจแบบพอเพียงกับตัวเอง เราก็อยู่ได้ไม่ต้องเดือดร้อน...” (รังสรรค์ มณีรัตน์, 2553)

ในประเด็นการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตอันดับแรก ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านการมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม ตามลำดับ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ประชาชนมีการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมา

ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต โดยคำนึงถึงองค์ประกอบโดยภาพรวมและระดับความคิดเห็นทุกด้านของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังเมือง อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ อาทิเช่น ถือความซื่อสัตย์ สุจริต รู้สึกละอายเมื่อกระทำผิดเป็นหลักในการปฏิบัติงาน มีความวิริยะอุตสาหะกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน เสียสละส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งสอดคล้องกับ มัลลิกา เหล็กกล้า (2553) ได้กล่าวว่า แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญต่อสังคมไทยในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญ ดังนี้

1) ด้านเศรษฐกิจ

แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงให้ความสำคัญกับกิจกรรมในทางเศรษฐกิจ 4 อย่าง คือ การผลิต การบริโภค การแลกเปลี่ยนและการจัดสรรผลตอบแทน

- โดยการผลิตจะเน้นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น และการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านเพื่อให้เกิดความสมดุลทางธรรมชาติเป็นสำคัญและการพึ่งตนเอง

- การบริโภค เนื่องจากมนุษย์มีความต้องการที่ไม่สิ้นสุด เศรษฐกิจพอเพียงจะมุ่งกำหนดขอบเขตความต้องการของมนุษย์ โดยใช้หลักศาสนาเป็นเครื่องมือสำคัญ ด้วยการซื่อสัตย์สุจริตและความพอประมาณแก่ฐานะของตน

- ด้านการแลกเปลี่ยน เศรษฐกิจพอเพียงก็จะเน้นความเป็นธรรมด้วยการรวมกลุ่มกันในการทำธุรกิจเพื่อให้เกิดอำนาจทางการต่อรองทางธุรกิจเพิ่มขึ้น

- ด้านการจัดสรรค่าตอบแทน เศรษฐกิจพอเพียงเป็นการจัดสรรค่าตอบแทนอย่างเป็นธรรมกับสมาชิกในสังคมทุกคน ซึ่งกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้ง 4 อย่างจะเป็นฐานสร้างความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

2) ด้านสังคมและวัฒนธรรม

ระบบเศรษฐกิจพอเพียงจะเน้นให้ความสำคัญกับความมั่นคงของครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ ด้วยการสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มกันในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคมเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของทุกคนในสังคม

- การส่งเสริมศีลธรรมอันดีในสังคม ซึ่งตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงสังคมจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะการอบรมศีลธรรมอันดีให้กับประชาชนในชุมชนนั้น เพื่อให้เกิดความสงบสุข ความรักใคร่สามัคคีกันตามความเชื่อของแต่ละศาสนา

- การส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดำเนินชีวิต ซึ่งทำให้ทุกคนในสังคมได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตน รวมทั้งการเพิ่มมูลค่าของสินค้าในท้องถิ่นให้มากขึ้นช่วยให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

- การสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เศรษฐกิจพอเพียงจะส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นเป็นวัตถุดิบสำคัญในการผลิตสินค้า โดยต้องใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่ามากที่สุด รวมถึงการสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดขึ้นในจิตสำนึกของสมาชิกในสังคมทุกคน โดยให้มีความรักและหวงแหนทรัพยากรเพื่อมิให้ใช้ได้นานและทำให้เกิดความยั่งยืนของการพัฒนา

- ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีศึกษาหาความรู้เพิ่มพูนทักษะต่าง ๆ อยู่เสมอ ซึ่งจะช่วยให้รู้เท่าทันของการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความรู้ในเรื่องต่าง ๆ จะได้หาวิธีการในการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสมและมีเทคนิคในการพัฒนาตนเองได้ดีขึ้น

- เศรษฐกิจพอเพียงส่งเสริมให้ใช้หลักธรรมของศาสนาใช้ในการดำเนินชีวิต ซึ่งจะทำให้คนมีความรู้จักพอในด้านจิตใจด้วย ซึ่งตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงจะส่งเสริมให้คนมีความสุขพอเพียงทั้งกายและทางใจ โดยทางกายจะต้องดำเนินชีวิตตามฐานะตามอัตภาพ ไม่ฟุ้งเฟ้อ พึ่งตนเองได้มากที่สุด และทางจิตจะต้องรู้จักความพอ มีความซื่อสัตย์สุจริตโดยยึดทางสายกลาง คือ มัชฌิมาปฏิปทา จะทำให้เกิดความสงบสุขขึ้นในสังคม

3) ทางด้านการเมืองการปกครอง

เศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญกับการเมืองการปกครองที่สำคัญ ดังนี้

- การมีส่วนร่วมในการปกครองของประชาชน หลักเศรษฐกิจพอเพียงจะส่งเสริมให้เปิดโอกาสให้มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างจากตน ใช้เหตุและผลในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคม ก็จะทำให้ปัญหาที่มีอยู่ลดลงหรือเบาบางจนหมดไปในที่สุด จะนำมาซึ่งความสามัคคีปรองดองกันของคนในชาติ ความรุ่มรวยต่าง ๆ ก็จะหมดไป

- การให้ความสำคัญกับการพัฒนาชนบทมากขึ้น ซึ่งถือเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศซึ่งในอดีตรัฐบาลมุ่งพัฒนาเฉพาะทางด้านอุตสาหกรรมและบริการเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาประเทศให้ก้าวไกลเท่าทันกับนานาประเทศ โดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับการเกษตรมากนัก ดังนั้นเศรษฐกิจพอเพียงเกิดจากแนวคิดที่ช่วยให้คนส่วนใหญ่ที่อาศัยในชนบททางไกลมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ไม่ขาดแคลน สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ดังนั้นรัฐบาลไทยจึงได้น้อมรับเอาวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางการพัฒนาประเทศ โดยเริ่มตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9

- การที่เจ้าหน้าที่รัฐจะต้องมีคุณธรรมในการปกครองประชาชน โดยจะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทนและมีสติรอบคอบในการดำเนินงานต่าง ๆ อันส่งผลดีทำให้เกิดความมั่นคงขึ้นในประเทศ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นสิ่งที่ทรงคุณค่าและเป็นประโยชน์มหาศาลในการที่จะน้อมนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนสามารถสร้างสรรค์คุณภาพชีวิตและดำรงวิถีแห่งชีวิตไทยที่พึงปรารถนาไว้ได้และยิ่งไปกว่านั้นก็คือ แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงอันเนื่องมาจากพระราชดำริดังกล่าวนี้ยังสอดคล้องกับพุทธธรรมในพระพุทธศาสนาทั้งในแง่ปรัชญาหลักการและแนวคิดอย่างน่าสนใจยิ่ง (รังสรรค์ มณีรัตน์, 2553)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้งาน

ควรมีการส่งเสริมความพอประมาณ ให้รู้จักการทำบัญชี รายรับ-รายจ่าย วางแผนค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น สถานภาพ เพื่อใช้ในการศึกษาว่าสถานภาพมีส่วนในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้หรือไม่

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. (2560). รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้านรายจังหวัด รายอำเภอ และรายตำบล. ค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2560, จาก <http://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statTDD/views/showProvinceData.php>
- กิตติพร ปทุมทอง. (2550). *คุณภาพชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงาน บริษัท ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) : กรณีศึกษาสาขาในสังกัดเขตการบริการและการขาย 1 (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- ณัฐวุฒิ บำรุงแจ่ม. (2550). *ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินชีวิตของนักศึกษา คณะเศรษฐศาสตร์ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มัลลิกา เหล็กกล้า. (2553). *การปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา: ลูกจ้างประจำกองการผลิตสิ่งอุปกรณ์สายพลาธิการ กรมพลาธิการทหารบก (ปริญญาานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- รังสรรค์ มณีรัตน์. (2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างกรยึดมั่นในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนากับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของกำลังพลกรมจเรทหารบก กรุงเทพมหานคร (ปริญญาานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- รัฐพงศ์ บุญญานุวัตร. (2554). *การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร (รายงานการวิจัย)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). *ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี่.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559*. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2560, จาก https://www.nesdc.go.th/download/article/article_20160323112431.pdf
- สำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2560). *การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต*. กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.